

บทปริทัศน์หนังสือ (BOOK REVIEW)

ไอซีทีและการจัดการเชิงกลยุทธ์ เขียนโดย ดร.ประสิทธิ์ ทิฆมพุดิ

บทวิจารณ์โดย
ธิดารัตน์ มณีอินทร์¹ และคณะ*

ไอซีทีและการจัดการกลยุทธ์ เป็นหนังสือที่ครอบคลุมการใช้งานไอซีทีด้านการจัดการ และ Digital Transformation เป็นการเตรียมพร้อมการทำงานรูปแบบใหม่ (New Normal) ที่กำลังเกิดขึ้นกับองค์กรภาครัฐกิจและภาครัฐในยุคนปัจจุบัน โดยนำองค์ความรู้ด้านไอซีที และโทรคมนาคมมาประยุกต์กับธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ภาค ได้แก่ ภาค ICT และ ภาค Strategic Management

ความรู้ด้านไอซีทีและการสื่อสารโทรคมนาคมในเชิงประยุกต์กับสังคม และองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องครอบคลุมเนื้อหาภาคทฤษฎีตามแนวคิดดั้งเดิม และแนวคิดสมัยใหม่ ซึ่งรวมเนื้อหาไว้ทั้งหมด 17 บทที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

1. การใช้งาน ICT องค์กรให้ความสำคัญมากและมีความคาดหวังจากผลที่ได้รับจาก ICT เป็นอย่างมาก ซึ่งต้องมีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และ นำไปประยุกต์ให้เข้ากับองค์กรเพื่อธุรกิจดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

2. เทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคมพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เทคโนโลยีโทรคมนาคม เป็นระบบสื่อสารมีองค์ประกอบการสื่อสารต่างๆ นำไปสู่การพัฒนานวัตกรรม ในการใช้งานทางธุรกิจ การสื่อสารโทรคมนาคม จนมาเป็นใยแก้วนำแสงระบบสื่อสารโทรคมนาคม เนื้อหาในส่วนใหญ่จำเป็นด้านเทคนิคต่าง ๆ

3. บทบาทผู้บริหาร ICT การบริหารจัดการเทคโนโลยี ICT ให้ประสบความสำเร็จมีความจำเป็นที่หน่วยงานจะต้องมีการวางแผนเพื่อพัฒนาองค์กร และสนับสนุนการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเทคโนโลยี ICT

¹ วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ อีเมล: 635151020017@dpu.ac.th

* ศตกมล ศรีมวอน, อาภากร สายสุวรรณ, กมลวรรณ ชัยอาภรณ์ และกัญพิชา ฮึกหาญตระกูล

4. การบริหารจัดการโครงการ ICT การบริหารจัดการโครงการ มีหลายด้าน ในส่วนของการบริหารงานแบบเบ็ดเสร็จ สามารถเอาไปวิเคราะห์โครงการได้เป็นอย่างดี เป็นการประยุกต์ใช้หลักการจัดการโครงการทั่วไป และความสำเร็จจะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ

5. Digital Disruption และ Digital Transformation มีความหมายของ Digital Disruption กับ Digital Transformation และผลกระทบที่ตามที่เกิดขึ้นกับธุรกิจ คือการหยุดชะงักทางดิจิทัลและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยี ICT จนทำให้เกิดนวัตกรรม และอุตสาหกรรมใหม่ เรียกว่า อุตสาหกรรม 4.0 ไม่ว่าจะเป็น AI และระบบอัตโนมัติอื่น ๆ

6. Big Data และ Data Analytics คือ ข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ภาพ เสียง ข้อความ หรือ รายงานต่าง ๆ ซึ่งมีปริมาณ มีความหลากหลาย มีคุณค่าและมีความแม่นยำ และกลไกที่สำคัญของ Big Data Analytics คือ การกลั่นกรองข้อมูลเพื่อค้นหาสิ่งที่ต้องการ

7. AI (Artificial Intelligence) ได้จำแนกประเภทของ AI หรือ ปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งทำให้คอมพิวเตอร์มีความสามารถเหมือนกับมนุษย์มากที่สุด โดยแบ่งเป็น 4 ประเภทคือ 1) ระบบที่คิดเหมือนมนุษย์ 2) ระบบที่กระทำเหมือนมนุษย์ 3) ระบบที่คิดอย่างมีเหตุผล 4) ระบบที่กระทำอย่างมีเหตุผล โดยมีการนำความสามารถของ AI มาประยุกต์ใช้อย่างหลากหลายในทุกวงการ

8. IoT (Internet of Thing) เป็นเครือข่ายของวัตถุกายภาพซึ่งใช้อินเตอร์เน็ตเป็นตัวเชื่อม ซึ่งเกี่ยวข้องกับทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นเครื่องข่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ คน ธุรกิจ สถานที่ โดยมองว่า IoT เป็นสิ่งสำคัญในการเชื่อมโยงทุกอย่างเข้าด้วยกัน ถ้าขาด IoT จะทำให้เกิดการชะงักของธุรกิจได้ในทุก ๆ วงการ

9. Blockchain และ Fintech โดยอธิบายว่า Blockchain คือ กล่องจัดเก็บข้อมูลที่เชื่อมต่อกันเป็นลูกโซ่ไม่ต้องผ่านตัวกลางในการส่งข้อมูล เพื่อรองรับสกุลเงินในรูปแบบของดิจิทัล (Bitcoin) การทำงานของ Blockchain จะทำการสำเนาฐานข้อมูลเก็บเอาไว้และอัปเดตฐานข้อมูลอัตโนมัติเมื่อมีข้อมูลเข้ามาใหม่ ข้อมูลจะถูกต้องและมีความปลอดภัยสูงป้องกันการปลอมแปลงข้อมูล ส่วน Fintech คือ เทคโนโลยีทางการเงินที่ใช้ Blockchain เข้ามามีส่วนในการทำงานในการทำธุรกรรมต่าง ๆ

10. Cloud Computing และ API โดยอธิบายว่า Cloud คือ การให้บริการงานระบบ IT โดยผู้ให้บริการจัดเตรียมระบบเซิร์ฟเวอร์ เพื่อจัดเก็บและจัดการข้อมูลทางออนไลน์จากอุปกรณ์ที่ใช้ อินเทอร์เน็ตได้แทนการเข้าถึงไฟล์ และข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลหรือคอมพิวเตอร์ขององค์กร ส่วน API คือ ช่องทางการเชื่อมต่อบนเว็บไซต์ของผู้ให้บริการ API

11. เทคโนโลยี 5G คือ เทคโนโลยีการใช้โทรศัพท์มือถือเคลื่อนที่ 5G เป็นการพัฒนาจากเดิมที่เป็นการใช้โทรศัพท์มือถือเคลื่อนที่ 4G โดยเทคโนโลยี 5G มีคุณสมบัติด้านความเร็ว สัญญาณข้อมูล เครือข่ายเทคโนโลยี และอุปกรณ์ไร้สาย

12. เศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Related Economics) เศรษฐศาสตร์เป็นวิชาทางสังคม ที่เกี่ยวกับการผลิต การจัดสรร การกระจายสินค้า การบริโภคสินค้า การบริการ การค้า และการแข่งขัน ซึ่งเกี่ยวกับการนำไปใช้เพื่อเป็นการประยุกต์ ทางเลือก หรือแก้ปัญหาของข้อจำกัดในด้านความขาดแคลนที่เพิ่มมากขึ้น การศึกษานี้มีที่มาจาก 2 เหตุผล ได้แก่ ทรัพยากรที่มีจำกัด และความต้องการมีไม่จำกัด

13. หลักการจัดการ (Principles of Management) ความสำคัญของการจัดการ เป็นการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจะมุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดการด้าน ICT และหลักการจัดการจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในการทำให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

14. การวางแผนด้านกลยุทธ์ (Strategic Planning) ในเชิงธุรกิจได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนรวมขององค์กรที่นำเอาข้อได้เปรียบและจุดเด่นต่าง ๆ มาก่อให้เกิดประโยชน์ เพื่อสร้างโอกาสและต่อสู้กับ คู่แข่งในตลาดได้ การจัดการเชิงกลยุทธ์ คือ การวางแผนทั้งหมดขององค์กรเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพ

15. หลักการทำเวิร์คช็อป (Workshop Principle) การทำเวิร์คช็อปใช้วิธีพิจารณาเป็นข้อ ๆ ตามลำดับ 12 ข้อ ได้แก่ ลักษณะของงาน หลักการจัดการ การวิเคราะห์สถานการณ์ การวิเคราะห์ด้วย แนวทางการจัดทำกลยุทธ์ กฎระเบียบข้อบังคับ เศรษฐศาสตร์ การเงิน แผนกลยุทธ์หรือแผนยุทธศาสตร์ กำหนดกลยุทธ์ด้านต่าง ๆ กำหนดงบประมาณ ปฏิบัติการ และการประเมินผลและควบคุม

16. โมเดลธุรกิจ (Business Model) เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้มองภาพธุรกิจได้อย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพมากประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ เพื่อกำหนดทิศทางกลยุทธ์และจัดทำแผนงาน ตามโครงสร้างและกระบวนการทำงานของธุรกิจ

17. ธุรกิจสตาร์ทอัพ (Startup Business) เป็นธุรกิจที่เน้นการเติบโตแบบรวดเร็วภายใน ระยะเวลาอันสั้น สร้างสินค้าที่คนส่วนใหญ่ต้องการ หรือทำให้คนใช้ชีวิตง่ายขึ้น เริ่มต้นจากการพัฒนาไอเดีย เป็นการสร้างผลิตภัณฑ์ โดยมีการประยุกต์ใช้องค์ความรู้เรื่องโมเดลธุรกิจให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ในการพัฒนาธุรกิจและต่อยอดธุรกิจให้เติบโตได้อย่างมั่นคงในระยะยาว

กล่าวโดยสรุปจากหนังสือ “ไอซีทีและการจัดการเชิงกลยุทธ์” จากมุมมองของผู้อ่าน พบว่าเป็น หนังสือที่มีการนำเสนอแนวคิดในการพัฒนาองค์กรโดยนำแนวคิดการจัดการความรู้มาประยุกต์ใช้ ซึ่งให้ ความสำคัญกับการกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ขององค์กรผ่านมุมมองของนักวิชาการ จุดเด่นของ หนังสือเล่มนี้คือมีการครอบคลุมการประยุกต์ใช้งาน เทคโนโลยี ICT ที่ทันสมัยและเกี่ยวข้องกับธุรกิจ Start up มีเนื้อหาที่กระชับและเข้าใจง่าย และมีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของธุรกิจโทรคมนาคม และการวางแผน กลยุทธ์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของภาคธุรกิจที่มี ความเข้มข้นและเติบโตอย่างรวดเร็วในยุค Digital Disruptions

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่เหมาะสมกับผู้บริหารองค์กรและนักธุรกิจ Start up เพราะได้รวบรวม ข้อมูล ทฤษฎี และกลยุทธ์ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักธุรกิจ แต่ทั้งนี้นักธุรกิจต้องนำไปประยุกต์ใช้กลยุทธ์ ทางการตลาดในสถานการณ์ปัจจุบันและสถานการณ์อื่น ๆ เพิ่มเติมอีก ถึงแม้ว่าหนังสือเล่มนี้จะมีข้อจำกัด บางประการ แต่ข้อจำกัดเหล่านั้นก็เกิดขึ้นเนื่องจากลักษณะของหนังสือ ไม่ใช่เป็นข้อผิดพลาดของหนังสือ กล่าวโดยสรุปคือ หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่เน้นการนำเสนอแนวคิด และแนวปฏิบัติ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับผู้อ่าน โดยเฉพาะผู้อ่านที่เป็นผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ ขององค์กร